

broja. Napravljen je prvi korak ka rebalansu tarifa. U ovoj fazi, konkurencija je još uvijek ograničena.

Bosna i Hercegovina tek treba usvojiti zakone kojima se transformira Direkcija CIPS-a (Sistema zaštite identiteta građana) u Državnu agenciju za informacijsko društvo zaduženu za primjenu strategije informacijskog društva i svog akcionog plana, kao i za koordinaciju aktivnosti u ovoj oblasti u cijeloj zemlji. Uspostava Agencije za informacijsko društvo je jedan od preostalih zahtjeva Studije izvodljivosti koji treba ispuniti i jedini preostali zahtjev iz Nacionalnog akcionog plana o organiziranom kriminalu Bosne i Hercegovine iz 2003. godine.

Regulatorna agencija za komunikacije Bosne i Hercegovine (RAK) je nadležna za primjenu zakona i nadzor situacije na tržištu u oblasti informacijskog društva, medija i audiovizuelne politike. Ona radi na tome da se na tržište telekomunikacija uvede efikasna konkurenca, a uz više resursa, bila bi u boljoj poziciji da efikasno promovira izgradnju konkurenca u ovom sektoru. Prijavljeni su pokušaji da se na ovu instituciju izvrši politički pritisak. Moguće usvajanje nacrta Zakona o plaćama i naknadama, kojim bi se RAK dovela na isti nivo sa javnim službama, bi moglo ugroziti nezavisnost ove institucije. Osiguranje nezavisnosti RAK-a, uključujući i onu finansijsku, od ključnog je značaja.

Što se tiče **usluga informacijskog društva**, malo je postignuto. Bosna i Hercegovina još uvijek nije ratificirala Konvenciju Vijeća Evrope o kibernetičkom kriminalu. Takođe je potrebno usvojiti zakone o elektronskoj trgovini i uslugama javnog pristupa.

Iako skroman, učinjen je napredak u oblasti medija i **audiovizuelne politike**. Krajem 2005. godine, Bosna i Hercegovina je napravila pozitivan iskorak ka usklađivanju sa EU zakonodavstvom u ovoj oblasti usvajanjem seta zakona o javnom emitiranju na državnom nivou. Relevantni zakoni su usvojeni također i u Republici Srpskoj. Federacija nije do sada bila u mogućnosti okončati ovaj zakonodavni proces.

U julu 2006. godine, Ustavni sud Federacije Bosne i Hercegovine je podržao žalbu da predloženi zakon na entitetском nivou ugrožava vitalne nacionalne interese hrvatskog naroda u Federaciji. Ovakva presuda je u suprotnosti sa ranijom presudom Državnog ustavnog suda. Primjena usvojenog pravnog okvira napreduje sporo. Generalna reforma javnog emitiranja će biti moguća jedino kada se usvoje zakoni na državnom i entitetском nivou i kada se sva tijela predviđena ovim zakonima uspostave i stave u funkciju. Osim usvajanja preostalih zakona na nivou Federacije, ključni element je uspostava Korporacije RTV Bosne i Hercegovine, u čijoj bi nadležnosti bilo upravljanje imovinom, međunarodni odnosi, marketing, itd.

Pripreme Bosne i Hercegovine u oblasti informacijskog društva i medija su u početnoj fazi.

4.2.7 Finansijska kontrola

U oblasti javne interne finansijske kontrole (PIFC) postignuto je malo. Imenovani su Koordinatori za internu reviziju na državnom i entitetском nivou, kao i radna grupa koja treba početi koordiniranu izradu nacrta zakona o revizijama na svim nivoima. Međutim, ovi koraci su poduzeti bez odgovarajućeg okvira koji bi ponudio PIFC strateški dokument, a koji tek treba izraditi.

Način na koji sada funkcioniра PIFC je neodgovarajući. Strategija reforme javne uprave za Bosnu i Hercegovinu podržava razvoj PIFC sistema u skladu sa standardima međunarodne kontrole i revizije (INTOSAI Upute za internu kontrolu u javnom sektoru) i najboljom praksom EU. Preciznije, Bosna i Hercegovina mora razraditi i uvesti moderne principe upravne odgovornosti i funkcionalno nezavisnu internu reviziju, sa fokusom na procjeni sistema interne kontrole. Sistem finansijskog menadžmenta i kontrole se mora dalje razraditi i harmonizirati.

Nije poduzeto ništa na uspostavi centralnog tijela za harmonizaciju PIFC-a. Uspostava i funkcioniranje ovog tijela je od ključnog značaja za harmoniziran i koordiniran razvoj usvojene strategije PIFC-a. Primjena strategije PIFC-a treba voditi ka usvajanju potrebnih zakona i uspostavi adekvatne organizačijske strukture za sistem interne kontrole koji se tiče javnih fondova u cijelom javnom sektoru. Ova organizacija će biti nadležna za koordinaciju obuke uprave, kontrolora i internih revizora.

U oblasti eksterne revizije nije postignut dalji razvoj. U Bosni i Hercegovini postoje tri Glavne institucije revizora (SAI), jedna na državnom nivou i po jedna u entitetima. Distrikt Brčko nije obuhvaćen radom nijedne glavne institucije revizora, pa eksternu reviziju obavlja privatna kompanija. Glavne institucije revizora su nezavisne od drugih vladinih tijela, a za svoj rad odgovaraju Parlamentu. Bitno je da se u svom radu i dalje pridržavaju LIMA deklaracije INTOSAI-a. Tri postojeće glavne institucije revizora sarađuju kroz Tijelo za koordinaciju. Ovu koordinaciju je potrebno dalje osnažiti kroz uspostavu stalnog sekretarijata. Glavne institucije revizora i dalje provode svoje aktivnosti, prave izvještaje i daju preporuke u kojima se, između ostalog, navode nedostaci na različitim nivoima vlasti. Izvještaji Glavnih institucija revizora su dostupni javnosti. Ipak, odgovori i reakcije na preporuke Glavnih institucija revizora još uvijek nisu odgovarajući.

Sve u svemu, pripreme Bosne i Hercegovine u oblasti finansijske kontrole ostaju u početnoj fazi.

4.2.8 Statistika

Na planu statistike je postignut izvjestan napredak. Potpisivanje «Sporazuma o primjeni harmoniziranih metoda i standarda za pripremu statističkih podataka u Bosni i Hercegovini» između zavoda za statistiku je korak naprijed. Ovaj sporazum daje jasne upute vezano za ulogu i nadležnosti Agencije za statistiku BiH (BHAS) i entitetskih statističkih zavoda. Prema ovom sporazumu, entitetski zavodi će imati obavezu pridržavati se statističkih standarda, metodologije, klasifikacije i nomenklature u skladu sa pravilnicima BHAS, odnosno u skladu sa EU i međunarodnim standardima. Ipak, u primjeni ovog sporazuma naišlo se na različite prepreke.

Od januara 2006. godine, Ured za statistiku Distrikta Brčko radi kao sastavni dio BHAS-a. BHAS je usvojio Radni plan i Prioritetni akcioni plan, kao i Pravilnik o organizaciji i sistematizaciji. Što se tiče statističke nomenklature, objavljena je Nomenklatura industrijskih proizvoda Bosne i Hercegovine, na osnovu PRODCOM liste iz 2005. godine, kao i preliminarni PRODCOM rezultati za 2003. i 2004. godinu. BHAS je obavio godišnje analize industrijskog sektora IND-21-SBS i IND-21 PRODCOM. Statistika nacionalnih računa i obračunavanje bruto nacionalnog dohotka su pripremljeni u skladu sa ESA 95. BHAS je proveo Anketu o potrošnji domaćinstava (HBS), dok je pilot Anketa o radnoj snazi (LFS) u punom zamahu, a Indeks potrošačkih cijena (CPI) u finalnoj fazi.

Što se tiče upravnih kapaciteta, BHAS je riješio pitanje prostorija, a u proračun za 2006. godinu su uključene stavke potrebne za zapošljavanje novih kadrova i nabavku potrebne opreme. Sada je potrebno provesti rezerviranje budžetskih sredstava. BHAS aktivno radi na koordinaciji donatora. Učestvovao je u preliminarnim razgovorima o budućem vršenju popisa.

Statistički sistem Bosne i Hercegovine nije usklađen sa relevantnim evropskim standardima. U mnogim oblastima je potrebno uspostaviti klasifikaciju što bi omogućilo uporedivost statističkih podataka sa podacima iz drugih evropskih zemalja. U ovom trenutku se proizvodi jako malo ekonomskih podataka, nema konkretnijeg balansa između statistike plaćanja i sveobuhvatne nacionalne poslovne statistike. Bruto nacionalni dohodak se obračunava jedino godišnje. Prikupljanje i obrada poljoprivredne statistike je nedovoljna. Nedovoljan kvalitet i